

Із поеми
«СТЕПОВІ ОРЛИ ПОНАДАЛЬПІЙСЬКІ»

Заспів

Десь Бог зна де, край маківки планети –
студений простір: тундра, рівнина;
дрімотно плине час у кляклім леті,
горять у небі віщі письмена.
І як палають! – Найсвятіші ризи
і очі гріховодні так не втнуть.
І ті знамення зривать лиш морок сизий,
і в сутність віщу нікому сягнуть.

А десь – на підрум'яненому боці –
теж падчерна з планетиних рівнин,
гаряча пустка: спрага в кожному кроці,
в зрадливій млі не часу, – хвилі плин.
І хвиля та, мов стогін, безтілесна,
жадана й недосяжна, мов краса,
як тундрові пророцтва, – безшелесна,
безпомічна, як грішним – небеса.

І вже не десь, не в прискринку в недолі,
не ниць, не навзнак в чатах крем'яних, –
в розхристанім і вітрянім роздоллі
прослався степ у шатах трав'яних.
Прославсь вельможно, мов сама величність,
зелені стяги в безвість майорять,
і зорями по них, мов тлін і вічність, –
людських багать усталений обряд.

Горять вогні, запалені від Сонця;
горять вогні, запалені в громах;
горять вогні, в яких полин і стронцій;
горять вогні в хатинах і домах.
Горять багаття-вогнища в родинах;
горять багаття капищ і свічад;
горять багаття з чистих мрій людини;
горять багаття: полум'я – і чад.

В степу вогні – відкриті, найщиріші,
довірливі, проникливі, ясні;
в степу вогні, – немов у часі вірші,
наділені Всевишнім і мені.
В степу багаття – то прихисток долі,
натомленої пошуком весни.
В степу багаття – то обжинки в полі,
де рід трудився, доньки і сини.

Заробітчанський степ наш – і чабанський.
Цим Диким Полем кінний кочівник
у світлі сонць – і денних, і циганських –
не раз був аж до Києва проник.
Тут царські скіфи коней випасали,
родило море землю, – як лоша,
коли ще ні сеньйора, ні васала,
ні стрілки-Арабат, ні Сиваша.

Лиш таври – й перегуком їхнім – ори;
лиш степ духмяний – з рямцею гілей;
гостинне Чорне – та Озівське море;
та сонця злotoдзвінний привілей;
та космоси шляхів, ще дочумацьких;
та попели козацької доби,
ногайської – теж біль; натомість хвацькі
насянці з імперської гарби...

Заповідник

[...] Вдихали ви бальзами степу –
полинний легіт ковили
під голубінню неба-склепу,
як поряд – моря синій клекіт
і крики птаства розцвіли?

Хіба не трепетно розквітне
душа, сповита у степу,
зустрівши повені привітні?
Ті повені багатозвітні –
плин трав і гнізд пташиний пух.

Дітей чи не усіх народів
знавали щедрі ці степи;
на цім підсонячнім городі
родило все земне, що родить,
де землю дощ – і піт кропив.

Але ґрунти кропили й кров'ю.
Липка й пекуча, мов брехня,
страшна, як хиже безголов'я, –
то кров єднає ніч безмов'я
і злісне велемов'я дня.

Любов'ю світ заримувати б!
Хто дав, прикрасив хто життя, –
подячним іменем назвати;
де народились, прозрівати
судилось, де – у небуття

пішли за вибором небесним, –
благословенні віхи ті,
як праведно єднав їх, чесно,
як добрий дух, не перелесник –
провідником був у житті. [...]

Планерист

[...] В асканійську живу диво-казку,
де тріпоче крильми вся Земля,
де тваринам і воля, і ласка, –
діти рвались; тут мало поразку
все, що прагнень їм не розкриля.

Розкрилялося найсміливіше
у бабуні в раю, у Хорлах:
води моря, що найласкавіші,
обіймали комонних і піших,
і одітих на виїзд, на шлях. [...]

[...] Він був першим, хто Таврію бачив
із орлиних підхмарних висот:
дикі коні Пржевальського скачуть;
море, човен, рибалка рибалчить;
гір шатро... Метрів із вісімсот

висі взяв на потоках зустрічних, –
а світів у свій захват зібрав! –
Від омріянь чужих предковічних
до густих прохолод підкосмічних
над рудим простирадлиськом трав.

Міцно вліті грибочки маєтні –
жовта цегла, червоні дахи;
хлібні гони, жнивварськи суєтні,
тільки люди там безсилуетні –
косарі й дрібен мак-дітлахи:

з-перед кіс піднімали куріпок
на вгодоване сите крило,
бо загинуть, зачасні сліпо...
Планерист ледве дихав, не кліпав:
все знайома – інакшим пливло. [...]